

A REGGEL

Vidéki előfizetési árak:
 Egész évre ... .. 20 K
 Félévre... .. 10 K
 Negyedévre ... .. 5 K

POLITIKAI NAPILAP
Főszerkesztő:
 Dr. GENCSI SAMU
Felelős szerkesztő:
 HOVÁNYI KORNÉL

Előfizetési árak helyben:
 Egész évre ... .. 16 K
 Félévre ... .. 8 K
 Negyedévre ... .. 4 K

Megindulnak a közmunkálatok

A Sajtó szabályozása. - Iskolák és egyéb építkezések. - Négy millió korona költséggel. - Akció a munkanélküliekért. - Ötezer korona segély.

(A Reggel tudósítójától.) A munkanélküliség enyhítésének érdekében Nagy Ferenc dr. polgármester ma értekezletet hívott össze, amelyen a következők jelentek meg:

Sassy Árpád polgármester-helyettes, Nikell József tanácsnok, dr. Hodobay Sándor, dr. Halmay Béla, Krizsanovszki József tanácsnok, Szücs Sándor főmérnök, Csonthó Dezső, dr. Halmos Géza, Pfliegler Ferenc, dr. Szabó Ármán főorvos, Neumann Adolf, Bloch Ármán, Feldmann Mór, Wilhelm Herman, Kasza József, Turay József, dr. Küröz Jakab, dr. Plank Miklós joggyakornok és a munkásság képviselőiben Reisinger Ferenc és Szeder Ferenc.

Ötezer korona segély összeg.

Nagy Ferenc dr. megnyitván az értekezletet, körülbelül a következőket mondta:

A mint a meghívóban jeleztem, a munkanélküliség enyhítése tárgyában hívtam össze az értekezletet és e tárgyban a holnapi közgyűlésnek előterjesztést teszek. — Az 1912., főleg pedig az 1913-ik év katasztrófális jellegű volt. — Nemcsak az elemi csapások, hanem a válságos külpolitikai helyzet és a pénzkészlet teljes hiánya folytán szomorú helyzet állott elő. Az országban ennek folytán majdnem teljesen megszűnt a produktív munka és így az existenciák százezerei a legnagyobb veszedelembé jutottak. Miskolczon is érezhetőek voltak ezek a dolgok, ám-bár enyhébben mint másutt. Miskolczon volt némi építkezés, épült néhány ipraktár, a mészégető és diósgyőri vasgyár is építettett, — szóval aránylag jobb volt a helyzet, mint más városokban. De nem csak az építőiparban, hanem más iparágakban is szomorú jelenségek mutatkoznak. Amennyire erőforrásaink engedték, ott ahol a nyomor jelentkezett mindig segítettünk. Aki jelentkezett, annak pillanatnyi segélyt adtunk. Megérősítettük a népkonyhát. Már fel van állítva a Szent-István-utcán a második népkonyha is és több, mint 360 gyermek kap ellátást. — Husz fillérért már egész tisztességes ebédet adnak népkonyhánkban

Még arra bátorítok rámutatni, hogy nagy számmal vannak öreg asszonyok és beteges emberek, akiknek lakbérét mi fizetjük. Sokak gyermekeiért tandíjat fizetünk és ha hozzánk jön valaki ruháért, erről is gondoskodunk. — A város emellett nem könnyelműsködik, de emberbaráti kötelességeket teljesítünk. Most azonban a munkanélküliek segélyezésének a problémájáról van szó. Miskolczon aránylag jó a helyzet, főleg a vasiparban, de a munkanélküliség a maga reális tüneteivel mutatkozik. Vannak sokan, akik egy éve óta hónapja állás nélkül. A szakszervezet támogatja a munkanélkülieket és ezek úgy iparkodnak segíteni magukon, hogy kis holmijukat zálogba csapják. Önérzetes munkás ugyanis nem jelentkezik adományért. A szakszervezet tízenegyezer ötszáz koronát utalt ki eddig, de ez mind kevés, radikálisan kellene segíteni a bajon. Az összeírás szerint 225 munkanélküli szorult segélyre, közöttük nagy családu nős emberek, a nőtlenek a kisebb részét teszik. Segíteni kell rajtuk, nemcsak a téli idő miatt, hanem a közelgő februári házbér miatt is. Most különösen érvényesülne az az elv, hogy aki gyorsan ad, az kétszer ad. Ha nem is egészen, de részben megtarthatjuk azt a precedenst, hogy természetbeni segélyt adjunk, húst, egyéb élelmiszereket és a családoknak viszont fölajánlhatnánk, — hogy vigyenek a népkonyhából ebédet. Ott nem ehetnek, mert az önérzetes munkások nem akarják kitenni magukat annak, hogy azt mondják nekik: a népkonyhából éltek!

Általános segélyezési módul ma radna, hogy néhány koronát jutassunk a munkanélkülieknek. Úgy a fővárosban, mint a vidéken kisebb-nagyobb összegekkel igyekeznék az ipari munkásokon segíteni. Én abban a vélekedésben vagyok, hogy kifejezést kell adnunk azon jó érzésnek, amelylyel a mi intelligens polgárságunk a munkásság iránt viseltetik. A holnapi közgyűlésen oly irányú proposíciót fogok tenni, hogy az árvízkarosultak részére gyűjtött összeg megmaradt részét 2—2600 koronát, ami a Napközi Otthonra nem kell, hasz-

náljuk fel erre a célra és szavazzon meg ezenkívül a törvényhatósági bizottság 2000 koronát. Figyelemmel a még beérkező adományokra, azt hiszem, ötezer koronánk lesz erre a célra. Ezt az összeget az állandóan Miskolczon lakó és Miskolczon dolgozott munkások között osztjuk szét. Ha akadnak újabb jelentkezők is, akkor ezeket is a lehetőséghez képest ki fogjuk elégíteni, főleg pedig a nagycsaládu embereket segélyezzük. Arra törekszünk, hogy ez az összeg első sorban a házbérre fordítható.

Építsünk!

A polgármester érdekes előterjesztése után Halmos Géza dr. az alábbi figyelemre méltó megjegyzéseket tette:

— Örömmel üdvözljük a polgármester urat minden szociális törekvéseiben. Csak egy megjegyzésem van. A polgármester urnak bizonyára tudnia kell, milyen összegről van szó, helyes volna ugyanis a vigalmi adó egy részét erre a célra fordítani. Felkérem végül a polgármestert, hogy a városi építkezésekre tekintse a főszólyt, mert nagy általánosságban úgy segíthetünk, hogy az 1914. esztendőben lehetőleg mennél előbb megkezdődjenek a munkálatok.

Megindulnak az építkezések

— A polgármester szenzációs bejelentése. —

Halmos Géza dr. megjegyzése után Nagy Ferenc dr. polgármester az alábbi rendkívül érdekes bejelentéseket tette:

— Nem akartam a kérdésnek erre a részére kitérni, de miután előttem szóló szóvá tette a dolgot, bejelenthetem, hogy minden intézkedés megtörtént már és ebben az esztendőben a következő nagyszabású építkezések várhatóak:

1. A Sajtó szabályozása, amely már tavasszal megkezdődik és pedig nem egy vállalkozó kezében, hanem a miskolczi iparosok részvételével, úgy, hogy ez a munkálat is jelent valamit a munkanélküliség szempontjából.

2. Teljesen kész a vas- és fémipari szakiskola terve. — Az építkezés rövidesen kezdetét veszi nyolcszáz ezer korona költséggel.

3. A diósgyőri vasgyárban, — ahol husz millió korona értékű munka van előirányozva, szintén megkezdik a munkálatokat és én mindent elkövetek, hogy ezeknél elsősorban helybeliek kapjanak munkát.

4. A harmadik állami elemi iskola építést szintén tavasszal kezdjük meg, erre vonatkozólag már minden előzetes intézkedés megtéetett.

5. A női ipariskola tervei már szintén jóvá vannak hagyva és megkezdhetjük az építkezést.

6. Jönnek az utburkolási munkálatok.

7. Építés előtt áll a dandárbirosági épület.

8. Megkezdődik a Soltész Kálmán-utcai hid építkezése is. Remélem, fejezte be a polgármester, hogy az idej esztendő sokkal jobb lesz a tavalyinál. (Éljen-zés.)

Négy millió.

A Reggel munkatársa az értekezlet után megkérdezte a polgármestert, hogy milyen összegre tehető az új városi építkezések? Azt a választ kaptuk, hogy körülbelül négy millió koronáról van szó.

Nagy Ferenc dr. megnyugtatta a munkásság jelenlévő képviselőit, hogy a város mindent el fog követni a munkásság érdekében és hajlandónak nyilatkozott arra is, hogy a miskolczi munkások érdekében a diósgyőri vasgyárnál is interveniál.

Mennyi a munkanélküli?

Munkáskörökben nyert információink szerint a munkanélküliek száma a hivatalosan megállapított számnál jóval nagyobb. Erre vonatkozólag a következőket mondták nekünk:

— Nem kétszázöt, hanem jóval több, mint ezer a miskolci munkanélküliek száma. Most azért nem lehetett hivatalosan megállapítani, mert egyrészt a munkanélküliek, amikor a segélyezési mozgalomról hallottak, nagyrésztük büszkeségből nem jelentkezett és így kimaradt a statisztikából. A kamarának az a jelentése, hogy a miskolci nagyiparban az alkalmazott munkások száma az előző évhez képest nagyon fedi ugyan a valóságot, de a statisztika mégis hiányos, mert nem vették fel a megszünt Jány-féle vasbutorgyár állásnékül maradt munkáseit, valamint a Kun-féle üzem redukációjára se voltak tekintettel. Ezenkívül, főleg a munkanélküliek szempontjából nem irták össze a kisiparban dolgozó, állás nélküli munkásokat, kiknek száma jóval nagyobb a nagyipari alkalmazottaknál. Helyi szempontból, a miskolci munkanélküliekhez kell számítani azt a körülbelül ezer munkást is, akiket a szakszervezetek elutasítottak, de akik nagyobbrészt jelenleg is állás nélkül vannak.

— A szakszervezetek természetesen mindent megtettek, hogy munkanélküli tagjaikra segítsenek. Tizenegyezer ötszáz koronát osztottunk szét rövid néhány hónap alatt. Ehhez az összeghez a jelenleg Miskolcra dolgozó, körülbelül ezeröttszáz munkás külön adóval járult hozzá, de még így is teljesen kimerült a szakszervezetek pénztára, alig bírjuk a nagy terheket, állami és városi köteletség tehát a munkásságon segíteni. A nagy gazdasági válság következtében éppen felényi munkás dolgozik Miskolcra mint két év előtt, a jelenleg Miskolcra tartózkodó munkanélküliek száma pedig jóval több, mint kétszázöt.

— Ehhez csak azt füzzük hozzá, hogy ilyen körülmények között az ötezer koronára kontemplált segélyösszeg kevésnek fog bizonyulni.

APOLLO

nagy mozgószínház.
WEIDLICH-palota

Műsor január hó 28. és 29-én:

A BOLOND

Dráma 3 felvonásban.

Duci bácsi háboruja

Bohózat 2 felvonásban.

Ezenkívül több slágerkép

Helyárak a rendesek.

A kamara ülése

Elkészült a tárgysorozat

(A Reggel tudósítójától.) A Reggel tegnapi számában már megírta, hogy a miskolci Kereskedelmi és Iparkamara február hó 5-én d. u. három órákor teljes ülést tart.

Ezen az ülésen több nagy fontosságú ügy kerül tárgyalásra. A napirend különben a következő:

Elnöki előterjesztések. — Tiltakári jelentés az üggyforgalomról. — A kereskedelemügyi miniszter leirata az iparos tanonc és segédmunkakiállítások rendezése és újraszervezése tárgyában. — Ugyan annak leirata, melyben véleményt kér a mellüzióipar képestítéshez kötése ügyében. — A közigazgatás reformja. — A kerületbeli kereskedő társulatok és ipartestületek előterjesztései a folyó évi kamarai munkaprogramm ügyében. — Az iparos tanulók kötelező orvosi vizsgálata szegődtetés előtt. (A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara javaslata.) — Miskolc t. h. j. f. város átirata az üzleti záróróról szóló szabályrendelet tervezet egy szakaszának módosítása iránt. — Rimaszombat rt. város köveztvám engedélyezésének ügye. — Pelsőc állatvásárjainak szaporítása. — Gömör és Kishontvármegye kis és nagyközségeinek kéményseprési szabályrendelete. — Ózdon léteztendő kézizálogizlet ügye. — Esetleg indítványok.

A „Magyar Vaskereskedő” a miskolci kamaráról

A Magyar Vaskereskedő című lapban érdekes sorokat olvassunk a miskolci kereskedelmi és iparkamaráról. A cikkből közöljük az alábbi érdekes részletet:

...Itt elsősorban a budapesti kereskedelmi és iparkamaráról van szó, azután a miskolci kereskedelmi és iparkamaráról. Ismeretes, hogy a budapesti kamara vezetőségében vaskereskedő világnak egy oly kiváló képviselője ül, aki a nagyfontosságú vaskereskedelmi érdekeket mindig szíven viselte. Nem akarjuk azonban kizárólag neki betudni a kamarai véleményezés vaskereskedelmi párti irányát, mert ez ellen ő maga tiltakozna, de a budapesti kamarai állástoglalás mellett kiemeljük a miskolci kamara átiratát, melyből spontán módon tűnik ki, hogy a kamara vezetősége ezt a kérdést erős kereskedelmi érdekekkel tárgyalta. Sőt a kamara tovább fejlesztette a vaskereskedők panaszát akkor, amikor figyelmébe ajánlotta a kereskedelmi miniszternek, hogy az iparigazolványok kiadása alkalmával a legalis fegyverkereskedelem jogos igényei megóvassanak. Vagyis, — hogy a fegyverkereskedést az iparüzési jog alapján gyakorolhassa a vaskereskedő, pusztán a vaskereskedelem üzésére szóló iparigazolvány alapján. Továbbá a sport- és vadászati cikkeket árusító kereskedő. Minden más kereskedő csak a fegyverkereskedésre szóló külön iparigazolvány alapján.

Lichtenstein József állásai

(A Reggel tudósítójától.) Néhai nagyemlékü Lichtenstein József halálával számos előkelő pozíció íresedett meg Miskolcra. Ezek között van a Miskolci Hitelintézet elnöksége, amelyben az elhunyt érdemdu munkásságot nagy közgazdasági tevékenységet tejtett ki. Negyvenhét esztendeig, a bank alapítása óta elnöke volt Lichtenstein József a Miskolci Hitelintézetnek, most tehát, hogy halálával megüresedett ez az állás, mindenki kíváncsian várja, kit ültetnek a részvényesek Lichtenstein József örökébe. A Reggel értesülése szerint az állás betöltése egyelőre haladékat szenved. Az intézet igazgatósága elhatározta ugyanis, hogy Lichtenstein József érdemeire való tekintettel, kegyeletből és gyászja jeléül hosszabb ideig betöltetlenül hagyja az elnöki méltóságot. — bank a jövő hónapban tartja közgyűlését, amely ülésen igazgatósági ülés fog határozni az állás betöltése ügyében, a választás azonban csak néhány hónap múlva, — esetleg a gyászév leteltével lesz.

Ugyancsak megüresedett Lichtenstein halálával a város pénzügyi szaktanácsának elnöki állása, s amelyre több nevet kombinálnak. A kérdés azonban egyelőre szintén nem aktuális, ezt a tisztelet is csak később fogja betölteni a bizottság.

Szombathy Sámuel temetése

(A Reggel tudósítójától.) Ma délután temették el az egész város részvéte mellett a szegényápolda általánosan tisztelt és szeretett gondnokát, Szombathy Sámuel. A temetésen ott volt Miskolc közönségének majdnem minden rétege. A városi tanácson kívül képviseltette magát majdnem minden közintézet, iskola és egyesület.

A ravatal a szegényápolda tágas udvarán volt felállítva. Gyönyörű koszorúk között feküdt a régi Miskolc egyik legkedvesebb emberének a holtteste.

Az egyházi szertartást dr. Tüdös István esperes végezte. Először a miskolci polgári dalosgyulek, azután a vakok dalárdája énekelt gyászdalokat. Ezután dr. Tüdös István mondott nagyhatású, magas szárnyalású beszédet. Tüdös dr. megható szavainak a hatása alatt a hallgatóság szemében könnyek csillogtak.

A gyászbeszéd után a koporsót föltették a halál szomorító foga-

tára s a szegényház ápoltságainak a hangos, keserű sirása közben megindult a menet az avasi temető felé.

A hosszú ut alatt csupa szomorú arc nézte a fekete fogatot, amin utolsó útjára vitték a jó öreg Szombathy Sámuel. A kocsis mögött, csöndesen, valami mély, mély fájdalommal a szívük táján haladtak Szombathy László városi főszámvevő és Szombathy Sándor tüzoltó-főparancsnok, — akik az elhunyt öreg urban édesatyjukat gyászolják.

A menetben képviselve volt Miskolc város tanácsa és tisztikara is. Dr. Nagy Ferenc polgármester vezetésével jelentek meg Hodobay Sándor, dr. Halmay Béla, Nikkel József, Csontó Dezső, dr. Plank Miklós és Krizsanovszky József. A törvényhatósági bizottság tagjai közül részt vettek Steinfeld József, Bendrin János, Szlavkovszky Imre és Mádai János. A kereskedelmi és iparkamara nevében dr. Sugár Ignác kamarai titkár, a Hitelbank nevében pedig edelényi Koos Soma kir. tan. jelent meg. Thury József, Kócs Sándor és Bátorffy Ferenc vezetésével ott volt a tüzoltóság diszküldöttsége. Miskolc város szánvevőségének küldöttségét Héthy Ferenc vezette s tagjai voltak: Peiker Béla, Beliczky Sándor, Lengyel Árpád és Nagy Gyula. A rendőrség dr. Rimóczy József főkapitány vezetésével mellet Balogh Zoltán, Kalas Imre és dr. Kozslik Istvánnal képviseltette magát. Azonkívül megjelentek még a temetésen dr. Rác György az ápolói bizottság elnöke, Csorba György ref. főgimn. igazgató, Weidlich Pál, dr. Szabó Ármán, dr. Róth Samu, Szabadffy Gyula, dr. Végh Árpád, Rácz Imre árvadászi hivatal főnöke, dr. Singer Henrik udv. tan., Maruzsák Károly stb. Számosan kísérték meg el utolsó útjára Szombathy Sámuel.

Az avasi temetőben helyezték örök nyugalomra.

URÁNIA

Nagy Mozgószínház (Széchenyi-utca) 100

Műsor f. hó 28. 29. és 30-án:

Tangóláz.

Népszerű bohózat. — A főszerepben: **Mátray Ernő**, a népszerű Reinhardt-művészzel.

Ezenkívül fényes kíséző műsor.

Az előadások kezdete hétköznapokon délután 6 órákor és este 9 órákor. — Vasár- és ünnepeknapokon délután fél 3, fél 5, fél 7, és este fél 9 órákor.

Miskolcz város — pörnyertes

A kassai tábla ítélete

(A Reggel tudósítójától.) Bizonyára élénk emlékezetében van még a közönségnek az a pör, — amelyet egy toronyalja-utcai háztulajdonos indított a város ellen, azért, mert a vízvezetési munkálatok alkalmával a kutak kiszáradtak és ezt a körülményt annak tulajdonították, hogy a mélyítést helytelenül végezték. A zeg-zugos avas-menti utcán a csövek lerakásával egyébként is igen sok baj volt, a talaj megingott és az öreg házak falai megrepedtek, egyik-másik házban a lakhatóság veszélyezve volt és a város vezetősége el is rendelte a kilakoltatást. — A kutakkal azonban több helyen történt kellemetlenség: azok kiszáradtak és az egész utca víz nélkül állott. A toronyalja-utcai háztulajdonosok pörrel fenyegettek. Egy háztulajdonos be is váltotta a fenyegetést: megindította a pört. Ez 1912. évben történt. A háztulajdonosok azzal érveltek és a pörösködő ugyancsak hangoztatta, hogy az utcában a kutak azért száradtak ki mivel a vízvezetési és csatornázási csövek lerakása alkalmával a robbantások a vizet a kutakból eltávolították.

A város ellen a pört csak egy háztulajdonos merete megindítani. A többiek várakozási álláspontra helyezkedtek. Tudni akarták a döntést, amelytől az ő ügyük is függött.

Fizet a város.

A keresetnek a miskolczi kir. járásbíró és másodfokban a kir. törvényszék is helyt adott és kötelezte a várost a kár mélyítéséből felmerült kár megfizetésére és az összes költségek viselésére. A bíróság az ítéletet azzal indokolta meg, hogy a kulturmérnökség szakértői véleménye szerint feltétlenül meg van az okozati összefüggés a kár okozása és a teljesített vízvezetési munkálatok között.

A két egybehangzó ítélet alapján a város kénytelen volt fizetni, de egyúttal felülvizsgálat céljából megfeleltette az ügyet a kassai kir. ítélőtáblához.

Megváltoztatott ítélet.

A kassai kir. ítélőtábla behatóan foglalkozott az érdekes és nem mindennapi ügygyel. A tábla döntése, amely ma érkezett le a városra nézve kedvező, mert ez mindkét alsó bíróság ítéletét megváltoztatta, a háztulajdonost keresetével elutasította és az összes költségek visszafizetésére kötelezte.

Az ítélet indokolása elvi kijelentéseket tartalmaz, mert ki, mondja, hogy magából abból a tényből, hogy a város csatorna és vízvezetési munkálatokat fogantatott, kártérítési kötelezettség meg nem állapítható, mert nem vitás, hogy a — város a csatornázási és vízvezetési munkálatokat a törvény és a vonatkozóan fennálló rendeletek értelmében előzetesen kapott hatósági engedély alapján teljesítette, arra pedig adat a perben fel nem merült, hogy a várost a munkálatok végzése közben vétkes cselekmény vagy mulasztás terhelné.

Az ítélet következtében a város természetesen visszaköveteli a pereszes háztulajdonostól a kifizetett összegeket s minthogy az ítélet jogerős, a többi a város ellen megindítani szándékolt pör is abbamarad.

Heltai Árpád a Népoperában

(A Reggel tudósítójától.) A Reggel néhány nappal ezelőtt megírta, hogy Márkus Dezső, a budapesti Népopera igazgatója Miskolczra érkezett a szintársulat egyik tagjának a megtekintésére.

Aznap este a színházban a Mozikirály című nagyszerű operett került színre. Harmadnap Márkus Dezső levélben felszólította a miskolczi társulat kedvenc, fiatal táncoskómikusát, Heltai Árpádot, — hogy szerződését céljából utazzon azonnal Budapestre. Heltai eleget tett a felszólításnak, feluta-

zott Budapestre, ahol a próba előadásán óriási sikert aratott. Márkus Dezső nagy gázsíval három esztendőre azonnal le is szerződte a Népopera részére.

Heltai budapesti sikere széles körökben nagy feltűnést keltett. A miskolczi közönség, amelynek larsan a kedvence lett, egyik legpompásabb humoru, és emellett elsőrangú groteszk-táncosát veszíti el benne.

A Reggel telefonszámai:

Kiadóhivatal . . . . . 114.
Szerkesztőség . . . . . 315.

Közgyűlés előtt

(A Reggel tudósítójától.) Miskolcz város törvényhatósági bizottságának holnapi közgyűlése előreláthatólag simán, minden emóció nélkül fog lezárni. Napirandem csak két fontosabb tárgy szerepel: az utcák kövezése és burkolása és a hatósági husmészárszék állandósítása. Az első ügyben a nemrég összehívott értekezlet, amelyen számos városatyja megjelent, már részletesen foglalkozott és így holnap alighanem rövid vita után jut révbé a javaslat. A hatósági husmészárszék kérdésével a mézárásoknak bizonyára lesznek aggodalmaik, de a többség bizonyára a huszák felállítását mellett foglal állást.

Ma vették fel a holnapi közgyűlés tárgysorozatára a Hajdúnánás—Tiszapolgár—Miskolcz vasút építkezésének ügyét, miután Urbán Adolf a Forgalmi társaság elnöke úgy nyilatkozott Nagy Ferenc dr. polgármester előtt, hogy a vasút finanszírozásával teljesen rendben vannak, most már csak a kormányon múlik, hogy a vasút építése tavasszal kezdetét vehesse. Az érdekelt városok és községek törzs-részvénygyűléke ugyanis nincs még jóváhagyva, a formális engedélyt még nem adták ki. Ennek elintézése érdekében szerepel az ügy a holnapi közgyűlésen. A polgármester azt fogja indítványozni, hogy a város az elintézés érdekében intézzen feliratot a miniszterelnökhöz és a kereskedelemügyi miniszterhez. A Reggel értesítése szerint a polgármester ilyen irányú felirat küldésére kérte fel a kereskedelmi és iparkamara elnökségét is.

Egy-két fontosabb szövevényrendelet a szikvizgyárosoknak. A Reggelben már ismertett kérelme a tisztii főügyész helyettesének kijelölése a közigazgatási bizottságba, az óvoda államosítása iránti előterjesztés szerepelnek, még a közgyűlés tárgysorozatán, kimarad ellenben egy jelentéktelen pont, amely az első tárgysorozatba fel volt véve. Lenkey Ödön volt városi számgyakornok előlegének törlése. Olyan jelentéktelen ügy, hogy tényleg kár vele a törvényhatósági bizottság drága idejét pazarolni.

A REGGEL előfizetési árai:

Helyben:
Egész évre . . . . . 16 K
Fél évre . . . . . 8 K
Negyed évre . . . . . 4 K
Egyes szám ára 4 fillér.

Vidéken:

Egy évre . . . . . 20 K
Fél évre . . . . . 10 K
Negyed évre . . . . . 5 K

Hodobay főjegyző nem polemizál

(A Reggel tudósítójától.) Ifj. Otrokocsy Végh Dani miskolczi mézárós a Miskolczi Napló mai számában hosszú nyilatkozatot tesz közzé, amelyben dr. Hodobay Sándor főjegyzőnek A Reggel egyik multkori számában közölt észrevételeit kifogásolja. Kérdést intéztünk Hodobay Sándor főjegyzőhöz, mi a válasza erre a nyilatkozatra.

— Nem bocsátkozom bele polemikába — válaszolt Hodobay. — Mi a hatósági husmészárszék ügy csináljuk meg, ahogy a legjobbnak tartjuk és helyt állunk minden intézkedésünkért. Szükségtelemnek tartom, hogy ifj. Otrokocsy Végh Dani mézárós urral vitába elegyedjem.

15000 méter

sima és Klasse selyemmaradék 4 m-től felfelé — a legújabb színekben

még eddig nem létezett árban!

Megtekinthető úgy a kirakatokban, mint az üzletben

Molnár és Weisz cégnél
Széchenyi-utca 49/b. sz.

Éjféli kaland

Hajsza a Pece-mederben.

(A Reggel tudósítójától.) Izgalmas kalandban volt része ma éjszaka Kósa Pál rendőrnek.

Iglai Lajos rendőr benyitott az egyik buzatéri koresmába s ott találta két napszamos társaságban a Miskolczról már többször kitiltott Szabó Dánielnét, akit be-kisérés végett átadott Kósának. — Mikor az be akarta kisérni a rendőrségre, a csavargónő megszökött és a Zárda-utcánál beugrott a Pece-be. A rendőr utána vetette magát és végighajszolta a piszkos, — saras patakmederben. Végre mikor a patak fölött a Werbőczy-utcánál elfekvő hidhoz érték, Kósa rendőrnek segítségére sietett az épen arra haladó járőr és így csakhamar sikerült a posványban menekülő asszonyt elfogni és visszaszállítani a partra.

Szabó Dánielnét Halmay Gyula ügyeletes rendőrkapitány lezárta.

Miskolczi fiuból bécsi egyetemi tanár

(A Reggel tudósítójától.) Érdekes és bennünket miskolcziakat igen közlelő hírt közöl a hivatalos „Wiener Zeitung” mai száma. Neumann Henrik dr. egyetemi magántanár, akinek rokonai, atyja és testvérei Miskolcson lának, aki itt nőtt fel, itt járta a középiskolákat, a bécsi egyetem rendkívüli tanárává nevezetett ki.

Neumann tanár 1874-ben Miskolcson született és 1898-ban orvosdoktorrá avatták a bécsi egyetemen, már diákkorában is főképpen a fül és orr anatómiai tanulmányozásával foglalkozott. Körülbelül tíz évig működött Weichselbaum udvari tanácsos patológiko-anatómiai intézetében s aztán Politzer tanár asszisztense lett, mely állásában kitűnő tanítónak is bizonyult. 1907. évben habilitálták a bécsi egyetemen. Az 1908-ban Budapesten rendezett nemzetközi orvoskongresszuson neki ítelték oda egyik szakmunkájáért a Lenval-díjat. Később meghívák a newyorki, a chikagói, a filadelfiai, a st-louisi és a cincinnati egyetemeken előadások tartására. Számos szakmúvel közül a belső fülről az orr melléküregeiről írt munkái a legkiválóbbak. Neumann tanár főorvosa a Ferencz József ambulatóriumnak és a fülsebésze a kereskedő kórháznak.

A Világ.

című fővárosi napilap a következő kommentárt fűzi a Neumann Henrik kinevezéséhez:

„Mindig van valami fájdalmas abban, amikor a magyar tudás külföldi sikeréről kapunk hírt. Mert az ilyen hír, amikor a tudás nemzetközi gazdagodását jelenti, egyúttal a mi veszteségünkről is szól. Az ilyen sikerek rendszerint onnan erednek, hogy nálunk a tudást még mindig nem tudják megbecsülni, hogy mi a szellemi kívándorlásnak még mindig abban a korszakában élünk, amikor nem örülnünk, hanem sajnálkozunk kell a magyarok külföldi elismerésén. Most is az osztrák hivatalos

lapban egy olyan kinevezésről olvashatunk, amelyet amikor örömmel regisztrálunk, egyszersmind szooruan fűzzü hozzá, miért nem a magyar hivatalos lap adja tudunkra ezt a kinevezést? Ha valaki nagy tudós és magyar, miért kell annak a bécsi egyetemen keresni jogos érvényesülését, mért nem találhatja meg helyét a magyar egyetemen? Mert a most Bécsben rendkívüli tanárrá kinevezett tudós — dr. Neumann Henrik egyetemi magántanár — magyar ember, Miskolcson született.

Testvér a testvérről.

A kinevezés érhető örömet keltett a családban. A Reggel tudósítója felkereste Neumann Adolf bankigazgatót és megkérte, mondana a világhírű professzorról valami jellemző apróságot.

— Őcsém — mondotta — nagyon süriin jár haza, szerti ezt a várost, élénken érdeklődik minden olyan dolog iránt, ami Miskolcczal akármilyen összefüggésben van. Dacára annak, hogy igen elfoglalt ember, azért még sem mulasztja el évenként egyszer hazajönni. — Őcsém mindig szorgalmas ember volt, vasakarattal tanult és már kora gyermekkorában valami különös vonzalmat érzett az orvostudományok iránt.

Érdekes, hogy egy másik bécsi egyetemi tanárról is kiderült most, hogy miskolczi szármáásu. Klein Sámuel dr. bécsi egyetemi rendkívüli tanárról van szó. 1845. szeptember 28-án született Miskolcson, jelenleg 76 éves. Az osztrák tudományos körökben ismert szaktekintély. Klein tanár Jäger professzor tanítványa volt, később asszisztense, majd pedig habilitálták a bécsi egyetemen. Klein professzor számos tudományos munkát írt, különböző a praktikus orvostudomány terén tett korszakos felfedezéseket. A szemgyógyászat volt specialitása és a szemtükkör használatáról, valamint a szemmasszázsáról írt komoly műveket.

dühösen ordította:

— Aki hozzám mer nyulni, — agyonlövöm!

Titokzatot tragédia egy fővárosi bérházba

Budapestről jelentik: Ma délután három revolverlövés zaja verte fel a Dugonics-utca 5. sz. alatt lévő bérház esondját. A második emelet egyik lakásából, özvegy Waldmann Henrikné szobájából egy dult arcú, izgatott férfi rohant a folyosóra, kezében füsttöltő revolvert szorongatott és

A házban senki sem merte a titokzatos embert lefogni és sikerült is elmenekülnie. Majd bementek a jelzett lakásba, ahol véresen, átlótt koponyával, haldokolva találták özvegy Waldmann Henriknét. Beszállították a Rókus-kórházba. Az asszonyt kihallgatni eddig nem lehet. A titokzatos férfit keresik.

Az Apolló mozgósínházban

1914. évi febr.
hó 2-án és 3-án:

A KINETOFON Edison remeke: Beszélő mozgóképek

a huszadik század
legnagyobb csodája.
A kép mozog, élet-
bűen beszél, énekel
és muzsikál.

Öfelsége a király

Edison kinetofonjáról
elragadtatásában
következőképen
nyilatkozott:

„Hiszen ez maga az élet”
„Ez a találmány óriási!”
„Hihetetlen”
„Akár még egy óráig is,
elhallgattam volna, oly
nagyszerű és hatalmas!”

Küldjék Edison urnak
üdvözlétemet és köszö-
netemet az élvezetért

Naponként 4 előadás

d. u. 4, 1/2, 6, 7 és 1/2, 9 órakor.

Az összes ülőhelyek
számozva vannak.

Páholyülés 5 kor., Fenttartott
hely 4 kor., Zsölye 3 kor., Tám-
lásszék 2 kor., Zártszék 1 kor.

Jegyek előre válthatók Lővy
József Fia Utódai könyvkeres-
kedésében és az Apolló kép-
színház pénztáránál

Szezón Január.

- 31. Izr. ipartársulat bálja.
- 30. A Pygmalion bemutatója.
- 30. Konecs Sándor felolvasása.

Február,

- 1. Dr. Halasi Béla előadása.
- 1. Dr. Karczag Lajos előadása.
- 1. A keresk. iskola koncertje.
- 8. Birkózó-verseny a Koronán.

Az ipartársulat bálja

Szombaton, folyó hó 31-én este tartja a miskolczi Izr. Egyesült Ipartársulat idei farsangi táncmulatságát a Korona-szálló nagytermében.

A táncolni szerető közönség nagy reményeket fűz a farsang e legfényesebb elitmulatságához, a melynek a sikerét a rendezőség lankadatlan szorgalmán kívül főleg az biztosítja, hogy a rendezőbizottság élén Neumann Adolfné urnő, Neumann Adolf bankigazgató neje áll.

Ezen a mulatságon egész Miskolcznak ott kell lenni s bizonyos, hogy az idei farsang egyik legnagyobb sikerű bálja lesz.

A JÉGRŐL

Ma délután a népkerti jégpályán katonazene szórakoztatta a korcsolyázókat. A hatalmas villanyfényben fűdő pompás jégtükrön a muzsika ütemeire lendültek tova a párok. Gyönyörű látvány volt ez, a sikló korcsolyázók, a messzibe futó jégtömb, a viritó hó és a sárga lámpafény...

A pályán a következő voltak jelen: Hölgyek:

Czelláth Melinda, Köszeghy Lenke, Majzler Margit, Mikuleczky Lujza, Fränkürter Ilona, Wassermann Böske, Rozsnyay Lili, Molnár Annus, Szabó Ida, Bottka nővérek, Záhorzky nővérek, Muszil nővérek, Domán Lujza.

Férfiak: Lehoczky Sándor, dr. Vajda Géza, Kun Dezső, Szontagh Géza, Sándor Adolf, dr. Kozslik István, Pais Ignác, dr. Hajnal Dezső, dr. Horn Henrik, Gyika Emil, dr. Rázsó Imre, Fekete Bertalan, Láner Aurél.

Az új „BERSON”

gummisarok
elonyci:

Rendkívül tartós, kiválóan ruganyos,
formája ideális. Bersonművek VII.

LÉVAY JÓZSEF

a Vojnics-dijról
és Kiss Józsefről

(A Reggel tudósítójától.) Haik elvonultságban, méltóságos magányban éli napjait Lé vay József, az elmúlt évek patinás poétája, a kinek ajkáról egykoron a legmelegebb rímek esendültek. A méltóságos író már régen letette a tollat, már lantján, amely valaha nagyon melegen muzsikált, megiazultak a hurok és most csupán fügyel és olvas. Az események azonban nem kerülnek ki a figyelmét. — Vizsgálódik, számon tartja a dolgokat és tájékozva van minden felel. Hunyadi-utczai tágas tuskulánnuma bele van kapcsolva a történekek láncolatába és ha valanól valami nagyobb hullámokat ver fel, akkor annak gyűrűi eljutnak hozzá is, reagál rá, virágos lelkében visszhang támad és megalkotja véleményét.

Mostanában a Vojnics-dij foglalkoztatja az egész ország irodalmi faktorait. A Reggel munkatársa felkereste Lé vay Józsefet, — mondania véleményét az Akadémia ítéletéről és a díjnyertes Farkas Pál Konventbiztos című történelmi drámájáról.

Az utcára néző boltives könyvtárszobában fogadta tudósítónkat a méltóságos poéta. A csöndes, ódon szobában, ahol a multak sárgult szelleme jár, ahol avitt foliánokról évtizedek medítálnak, a rohanó és emlékeket romboló új kor szelleme nem tudott rést ütni. Itt minden a maga nagyszerű eredetiségében áll. A modern irányok el-suhannak, megjelenésükről a lakosztály ura tudomást serez, de teret nem enged nekik.

Egy kényelmes, ó mivű karosékból emelkedett fel Lé vay József és kegyes előzékenységgel mutatott a szőnyegekkel takart diványra.

— Mi járatban, kedves öcsém?

— A Vojnics-dij odaitéléséről szeretnék egyet-mást megtudni. Ismeri méltóságod Farkas Pált?

— A Figyelő-ben és a Szemlében olvastam már tőle néhány cikket. Egy ízben Gyulai Pálnal találkoztam vele.

— Azt méltóztatik tudni, hogy a Konventbiztos című drámája nyerte a Vojnics-díjat.

— Tudom, hogyne tudnám. — Olvastam a tudósításokat, olvastam, hogy Ballagi plágiummal vádolta. Az Akadémia komor és méltóságos üléstermében régen nem hangzott el ilyen vád. Furcsa dolog és kellemetlen.

— A drámát olvasta méltóságod?

— Hogyan juthatna el hozzam ilyen munka. Más irányú műveket olvasok. Mindenekelőtt az újságokban lapozgatok, az eseményeket böngészem. Aszemem is rossz már ahhoz, hogy minden megjelent könyvet elolvassak. Heinrich Gusztáv nagyon dicsérte, mas

munkát nem is ajánlott, ez mindenesetre olyan körülmény, amelyet figyelembe kellett venni a bíráló-bizottságnak.

— Méltóságod, kit tartott volna érdemesnek a díjra?

— Olyan írók nevei jöttek torgalomba, akik újabb keletű, friss süített emberek, ugynevezett modernnek. Egyik lap a közönséget szavaztatta meg és Szomahazy Istvánra esett a legtöbb voks. Az akadémiai ülésben azonban az a kifogás emeletett ellene, hogy nem tud magyarul írni, hogy a Mária Antónia című drámája értelmetlen, zagyva és olyik helyen az irodalmiság rovására megy az erotikuma.

— drámájának nagy sikere volt.

— Lehet. A közönség mostanában szereti az ilyesmit, tetszik neki az értelmetlenség.

— Méltóságod érdemesnek tartja Farkas Pált a díjra?

— Annyira nem ismerem, hogy határozott bírálatot mondjak. Hiallom és olvasom, hogy politikai érdemeket is akartak vele jutalmazni, éppen úgy, mint Hercegh Ferencznél, a Wahrmann-díj odaitélése alkalmával. A Wahrmann-díjat más íróknak kellett volna kapni. Figyelmen kívül helyezték a pályázó anyagi körülményeit, a mi ugyancsak fontos az ilyen ítéleteknél. A Wahrmann-díj tekintélyes summa, ráfért volna másra, Herczeghnek van elég. Elismerem, hogy méltó a díjra, de méltóbbakat is találhattak volna.

Ezután ráterelődött a beszélgetés Kiss Józsefre és irodalmi eseményekre.

— A Kisfaludy-társaság megüresedett helyére februáriusban lesz a választás. Hogy gondolja méltóságod: Kiss Józsefet megválasztják?

— Nagyon valószínűnek tartom. Erősen verik a dobót Kiss József mellett. Az ünnepléseknek se vége, se hossza. Most már olyan reklám színezete van a dolognak. Sokat lármáztak, kerepeltek. Elég volna belőle.

— Méltóságod nem tartja méltónak Kiss Józsefet a Kisfaludy-társaság tagságára.

— Erről szó sincs. Méltó rá. — Vannak irodalmi érdemei, de nem olyan nagyok, mint azt most világgá kürtölik. Nem ő az a bizonyos égitest, amely körül a többi bolygók forognak.

— Legújabb kiadott verseit olvasta méltóságod?

— Igen. Nincs meg bennük az igazi nemzeti érzés. Ha lefordítanák franciára vagy németre, senki sem mondaná, hogy azok magyar versek. Az ősi magyarság egyetlen sorából sem tör elő. Valami affektáltság vonul végig a versein. Tagadhatatlan: van egy pár igen szép és értékes verse, azonban nem ő a magyar lumen.

Érdekesen nyilatkozott a nagy magyar poéta az új irodalomról is, amely tőle idegen.

Kritikai képessége és ítélőképesége még mindig friss és éles Lé vay Józsefnek, akinek figyelmét nem kerülnek el az események és akinek elvonultsága csak böles megérkeztséget jelent.

Hazai Samu báró a hadseregről Elfogad'ák az ujoncjavaslatot A képviselőház ülése

(Fővárosi tudósítónk telefonjelentése.) A nap eseménye Hazai Samu báró honvédelmi miniszter nagyszabásu beszéde, melyben ma a képviselőházban a véderő fejlesztését indokolta. Igen kellemes hatást keltett, hogy a honvédelmi miniszter nyomatékkal hangsúlyozta, hogy milyen nagy súlyt helyez a hadvezetőség arra, hogy a polgári igazgatási ágak kelően dotáltassanak, ne senyvedjenek el, mert jó közigazgatás nélkül hadsereg sem lehet, viszont azonban meggyőző érvekkel igazolta, hogy körülöttünk folyó nagy fegyverkezések közepette nem lehetünk el erős hadsereg nélkül, melyet a megengedett legvégső határig kell fejleszteniünk. Nagy hatást tett a hallgatóságra a honvédelmi miniszternek az az érvelése, hogy hitel szempontjából is fontos az, hogy külföldi államok meg legyenek győződve, hogy államiságunkat és határainkat erős hadsereg védi, mert jól védett ország kétségtelenül nagyobb biztonságot nyújt. A miniszter szép beszéde végeztével szinte az egész Ház üdvözölte.

Beöthy Pál elnök háromnegyed tizenegy órakor nyitja meg az ülést.

Az elnöki irományok előterjesztése után Tisza István gróf miniszterelnök betérjeszti az állami számvéviszék jelentését a mult év harmadik negyedében előfordult előirányzat nélküli kiadásokról.

Harkányi János báró kereskedelmiügyi miniszter öt törvényjavaslatot terjeszt be a hajózási vállalatok állami segítése ügyében.

Napirenden van az ujonclétszám megállapításáról szóló törvényjavaslat.

Simon Elemér előadó ismerteti a törvényjavaslatot. Igaz ugyan, hogy még soha ily rossz gazdasági viszonyok közt nem kért a kormány létszámemelést, de viszont az ország még soha sem volt annyira meggyőződve a létszámemelés szükségéről, mint éppen most a közelmúlt eseményei után. A napirenden levő törvényjavaslat a hadsereg ujonclétszámát 31,300 emberrel emeli. Remélhető azonban, hogy további létszámemelésre már nem lesz szükség. A javaslatot elfogadásra ajánlja.

Polonyi Géza a javaslattal kapcsolatban arra hivatkozik, hogy a balkáni államok sokkal kisebb erővel vívták ki a függetlenségüket, mint a mekkora hadsereggel mi rendelkezünk. Terjengősen s hosszú lére eresztve bírálja a javaslatot, melyet nem tart elfogadhatónak.

Okolicsányi László a javaslat mellett beszél. Kijelenti, hogy a koalíció által 1909-ben kiadott és a nyilvánosságra nem került ujoncjavaslatok sokkal súlyosabbak voltak, mint a mostani, amely számolt a helyzettel.

Zulán Gyula a hadsereg fejlesztése mellett beszél, a javaslatot elfogadja.

Hazai Samu báró hadügyminiszter emelkedik szólásra. Ismerteti az első balkáni háboru eseményeit. A nagyhatalmak — ugymond — biztosra vették, hogy Törökország fényes győzelmet fog aratni a balkáni államok felett. Törökország katonai készütsége azonban gyöngye volt, a többi balkáni államok hadereje szervezve és fegyelmetten indult a harcba és ezért győztek. Ezután beszél arról, hogy egy modern államnak lépést kell tartani a többi államok fegyverkezésével. Kifejti, hogy az egyes országok hitelviszonyait mennyire emeli az a körülmény, ha szervezett és jó hadsereggel rendelkezik. Az olyan országnak, amelynek a hadserege konszolidált és erős, — jobban hiteleznek, mert a tőkét biztosítva látják. Beszél arról, hogy a kultura szerves összefüggésben van a hadsereggel.

Hazai Samu báró hadügyminiszter beszéde nagy hatást keltett a Házban és megéltjeneztek.

Szász Pál elnök elfogadásra ajánlja a javaslatot, melyet a Ház először általánosságban, majd második olvasásban elfogadja.

Simon Elemér a honvédségről szóló 1912. XXX. törvények módosításáról, majd az 1914. évi ujonctöbbletről szóló javaslatot ismerteti, melyet a Ház általánosságban és részleteiben elfogad.

Elnök javasolja, hogy a holnapi ülés napirendjén az ujoncjavaslat harmadszori olvasása szerepeljen.

Napirend elfogadása után az ülés fél hat órakor ért véget.

ROYAL szálloda és kávéház átvétele.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a ROYAL szállodát és kávéházat átvettük és

január hó 1-én

megnyitottuk

Minden nap elsőrendű
művészek felléptével

Kabaret előadások!

Teljesen családi műsor! Belépődíj nincs

Minden este elsőrangú eigányzene
hangversenyez.

Hűsítő italok és hideg ételek.
Termelőktől beszerzett és tisztán
kezelt fajborok. Poig. sörf. sör.

Szolid és pontos kiszolgálás

Szives pártfogást kérnek

Deutseh Testvérek

Royal szálloda és kávéház tulajdonosai

BIREK.

— **Uj bírósági jegyzők.** A miskolci kir. törvényszék joggyakornoki karából dr. Stépán Sándort a debreceni, dr. Thóbiás Lajost a zilahi kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki az igazságügyminiszter.

— **Névváltozás.** Mocskos István tibold darózi lakos családi nevének „Magyar”-ra kért átváltoztatását megengedte a belügyminiszter.

— **Táncmulatság.** A diósgyőri-vasgyári ág. ev. Nőegylet folyó évi február hó 1-én a gyári tiszti kaszinó éttermében, az építendő evang. templom alapja javára zártkörű táncmulatságot rendez. — Kezdeté este 8 órakor. Belépti díj személyenként 2 korona. A hideg ételek a vasgyári hölgyek szives adományai azokat az estélyen jutányos áron fogják kiszolgálni.

— **Egy és más.** Huberli János kitűnő hírlapíró kollégánk adja ki ezzel a címmel novellás kötetét. Ebbe a könyvbe nagy gondnal és finom ízlésre valló szigorú válogatással vannak egybegyűjtve azok a novellák, amik Huberli János gazdag termésének a tárházából legmesszebbre kimagaslottak és igazán megérdemlik, hogy a nagy közönség elé kerüljenek. — Akik szeretik a finom skálájú, művészi írásokat, azok vegyék meg ezt a szép és értékes könyvet. — Ára három korona és előfizetni lehet rá A Reggel kiadóhivatalában.

— **Turistakirándulás.** A Természetbarátok Turistaegyesülete február hó 1-én és 2-án egésznapos rödlí kirándulást rendez. A kirándulás az egyesületi rödlí díjmentesen használhatók a tagok által. Indulás mindkét nap a Városháztérről reggel 8 órakor. Élelmet és kulacsot mindenki vigyen magával. Vezető 1-én: Dinny András, 2-án: Névely József.

— **Táviratlevelek díjának leszállítása.** A kereskedelmi miniszter — mint a miskolci Kereskedelmi és Iparkamara közli velünk — a táviratlevelek díjának leszállítása és felvételi idejének kiterjesztése tárgyában rendezet adott ki. E rendelet szerint a táviratlevelek díja a belső forgalomban folyó évi február hó 1-től díjszavanként az eddigi 2 fillér helyett 1.5 fillérben állapított meg (60 fillér díjminimummal, 60 filléren felül a díjszavanként kiszámított összeget felfelé 10-el osztható számmal kell kikerekíteni. Pld. 1—40 szóig a távirat díja 60 fillér, 41—64 szóig 70 fillér, 47 szó már 80 fillér stb. (Folyó évi február hó 1-től kezdve ugy félféjjeli, mint az egész éjjeli táviratvizsgálatot tartó posta és távirat hivatalkok már este 6 órától kezdve kötelesek lesznek táviratleveleket elfogadni. A táviratlevelek rövidített jelzése február hó 1-től kezdve L. T.-ről L. T.-re (lettre telegramme, levéltávirat) módosított.

— **Tolnay Kornél kinevezése.** A hivatalos lap mai száma szép egyszerűséggel közli a következőket: „A minisztertanács Tolnay Kornél okleveles mérnököt a magyar királyi államvasutak igazgatóságának elnökévé nevezte ki.”

— **Fejbevágtá a cipésze.** Kollóssy János dohánygyári napszámos tegnap este jelentkezett Halmay Gyula ügyeletes rendőrkapitány előtt és előadta, hogy a múlt héten egy pár cipőt vitt el megfellejtetni Kozák József cipészhez. Tegnap délután elment a cipőért, mire Kozák dühösen fölugrott, szólnélkül pofonvágtá és egy — kala-

páncsai fejbe vágtá, úgy, hogy az orra hosszában végighasadt. Halmay rendőrkapitány megindította az eljárást.

— **Párbaj.** Glósz Iván joghallgató és Fekete Bertalan ügyvédjelölt között tegnap kardpárbaj volt. — Glósz segédei Görgey László dr., megyei jegyző és Balázs László huszáriőhadnagy, — Feketéé pedig Hudák Elek dr. és Röck Aladár dr. ügyvédek voltak. A párbajban Glósz a mellén sebesült meg. A párbajra összeszólalkozás adott okot.

— **A birkozóverseny.** A február hó 8-án tartandó birkozó-versenyre erősen készül a Miskolci Munkás Testező Egyesület birkozó osztálya. A tréninget Papp István tréner vezeti, akit nehéz munkájában Tauszik budapesti birkozó segíti, aki jelenleg Miskolcra katonáskodik. Egyébként a versenyre ma nevezett be a Kecskeméti Testgyakorlók Köre.

— **Meg akarta ölni az anyósát.** Labodics János a Szeles-utca 54. sz. alatt lakó mézárósszegéd ma délután berugott, hazament és otthon az anyósára rontott, akit fejével meg akart ölni. Mikor látta, hogy az öreg asszony elmenekült, dühében összetörte a butorajt és a ház összes ablakait beverte. A rendőrség letartóztatta és megindította ellene az eljárást.

— **A gyanús mozsár.** Tegnap délután a Kálvin-utca 32. számú ház előtt a földön részegen fetrengve találták Grosz Gergely napszámóst, aki egy értékes rézmozsárt kínált megvételre. Miután az a gyanu hártul rá, hogy a mozsárt lopta, idegenesen letartóztatták.

— **Edison kinevezése** február 2. és 3-iki előadásán az összes ülőhelyek számozva vannak, miért is ajánlatos a jegyeket előre beszerezni; naponként 4 előadás van, délután 4, fél 6, 7 és fél 9 órakor. Jegyek előre válthatók Lövy József fia

Szinészek a Vojnics-díjról

(A Reggel tudósítójától.) A lapok mostanában hasábkon foglalkoznak a Vojnics-díj ügyével. Ezt a díjat az Akadémia évenként kiosztja az elmúlt évben legnagyobb sikert aratott darab szerzőjének. Az idén a magyar írói világ legnagyobb meglepetésére Farkas Pálnak, a Konventbiztos szerzőjének ítélték oda a díjat.

A Konventbiztos nehezen áterőszakolva, körülbelül tizenötöt került színre Budapesten, abszolút sikertelenséggel küzködve. Épen ezért az Akadémia döntése országára szóló botrányra adott alkalmat.

Mostanában Miskolcra is sok szóbeszéd tárgyat képez az és A Reggel munkatársá felkeresett ez ügyben néhány miskolci színészt, mert hiszen ennél a kérdésnél a színészek a legkompetensebbek. A döntéssel ők sincsenek elragadtatva s amint kiderült, mindegyiknek volt egy dédelgetett darabja, amelyiknek oda adta volna a Vojnics-díjat.

Vajda Ilonka Bíró Lajosnak adta volna a legszívesebben, akit különben a magyar Bataille-nak tart. Az „Utolsó vacsora” és az „1913” ugyan gyöngé, de még mindig sokkalta értékesebb, mint a Konventbiztos. Vidor József a „Lakások” szerzőjének, Hajó Sándornak ítélte volna

oda a díjat. Heltai Árpád a díjra legérdemesebbnek a „Mária Antoinette” szerzőjét, Szomoró Dezsőt tartja. Fenyő Emil nem akart nyilatkozni, mert nem ismeri a Konventbiztos, végül Doktor János a következő kijelentést tette: — Nem nyilatkozom, mert — hátha játszom benne.

Egyébként úgy tudjuk, hogy a Konventbiztos előadási jogát Palágyi Lajos színigazgató már megszerezte s így a közönségnek alkalma lesz bírálatot mondani róla.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Csütörtök: Aranyeső.

Péntek: Pygmalion, vigjáték. (Ujdonság.)

Szombat: Pygmalion, vigjáték.

Vasárnap: Kornewillei harangok, operette.

Hétfő: Pygmalion, vigjáték.

— **Pygmalion.** Pénteken este kerül bemutatásra a miskolci színházban Schaw végtelenül szellemes, változatos és kacagtató vigjátéka: Pygmalion. A nagy-szerű és eredeti gondolkodású szatirikus ebben a színjátékban egy angol filológust rajzol meg, mint a modern, ukori Pygmalion életreszólítóját. Egy külvárosi, primitív szemétember leányából nevel az angol tudós társaságbeli dámát, aki a színjáték utolsó felvonásában nagyon szépen társalog, pompásan cseveg és már úgy viselkedik, mintha hercegi rangból került volna ki. A kitűnő vigjátékot László Gyula rendezzi, aki igen nagy súlyt fektet arra, hogy precíz, összevágó előadás legyen. A főbb szerepeket Császár Camilla, Vajda Ilonka, Niczkyné Ilona, Cserényi Adél, Dolly Juliska, Vidor, László, Doktor, Fenyő és Lipthay játsszák.

— **A színházi bérlők szíves figyelmébe!** Tisztelettel felkértem a nagyérdemű színházi bérlőközönséget, hogy február hó 3., 4., és 5-én, kedden, szerdán és csütörtökön a bérlőiösszeg esedékes harmadik részletét a színházi irodában délelőtt 11 óráig és délután 5 óráig kiülteni szíveskedjék Kiváló tisztelettel Palágyi Lajos színigazgató.

Uj szerb-bolgár viszálykodás

Belgrádból jelentik: Pasic szerb miniszterelnök sürgős rendeletet intézett a katonai ezredparancsnokságokhoz és elrendeli, hogy a legénységet rövid időn belül, gyorsan képezzék ki, mivel a szerb-bolgár határon a bolgárok különféle hadműveleteket végeznek.

Kinek eladó háza, földje vagy szőlője van hirdessen A Reggelben

LEGUJABB!

Szell Kálmán a pénzügyi helyzetéről

Budapestről jelentik: Egy újságíró beszélgetést folytatott Szell Kálmánnal a pénzügyi és gazdasági helyzetről. A kitűnő főosztályvezető kiállításba helyezi, hogy a helyzet a közeljövőben teljesen megváltozik, bár a francia tőke még most is elzárkózik a magyar kereslet elől. A fővárosban nemso-kára igen sok pénz jut forgalomba és a gazdasági forgalmat nagy forgalom és munkaalkalom fogja felváltani.

A Polónyi-Lengyel ügyet március 23-án tárgyalják

Budapestről jelentik: Polónyi Géza volt igazságügyminiszter és dr. Lengyel Zoltán országgyűlési képviselő között lefolyt ügynek a végtárgyalását évek óta halogatják. Az ügy most végre befejezéshez közeledik. A budapesti esküdtbíró március hó 23-án tárgyalja ki az ügy tárgyalását. — A tárgyalás elő, amely legalább két hetet fog igénybe venni, nagy érdeklődéssel tekintenek.

Szervezik a török katonai aviatikát

Magyar vállalkozók fiaskót vallotak

Konstantinápolyból jelentik: A török katonai aviatikát új alapon szervezik. A berendezés és a vezetés munkálataival Vedrinert bízták meg a francia török követség exponált protekciója révén. Eredetileg úgy volt, hogy egy magyar vállalkozókból álló csoport megy le Konstantinápolyba és magyar pilóták fogják a katonai aviatikát szervezni.

Házvezetőnőre ha szüksége van hirdessen A Reggelben

SANITOL
szájviz, fogpor, fogkrém, fogkefe
ma az egyetlen
értékes fogapolószer

Vasúti menetrend.

I. A vonatok indulása Miskolcz személypályaudvarról.

— Érvényes 1913. évi október 1-től. —

Budapesti felé.	
Éjjel személyvonat	12.57 "
Felül személyvonat	2.25 "
Éjjel gyorsvonat	3.04 "
Reggel személyvonat	6.10 "
Dél előtt gyorsvonat	9.40 "
" gyorsvonat	10.40 "
Délután személyvonat	12.35 "
" személyvonat	2.53 "
" személyvonat	3.37 "
Este gyorsvonat	6.28 "
" gyorsvonat	7.08 "
" tv. sz.	8.40 "
Kassa felé.	
Reggel személyvonat	6.35. "
Dél előtt gyorsvonat	10.31 "
Délután személyvonat	12.05 "
Délután gyorsvonat	5.12 "
Este személyvonat	6.42 "
Éjjel személyvonat	1.34 "
Éjjel gyorsvonat	1.48 "
Éjjel tv. sz. sz.	3.54 "
Dél előtt személyvonat	
Délután személyvonat	11.03 "
Délután tv. sz. sz.	3.31 "
Este vegyesvonat	5.56 "
Éjjel személyvonat	7.18 "
Éjjel személyvonat	3.33 "
Fütek felé Miskolcz pályaudvarról.	
Reggel személyvonat	6.33 per
Szerencs felé:	
Reggel személyvonat	7.42 "
Dél előtt gyorsvonat	10.56 "
Délután személyvonat	1.57 "
Délután személyvonat	4.25 "
Este gyorsvonat	6. — "
Este személyvonat	6.06 "
Éjjel t. v. szem. száll.	11.06 "
Éjjel személyvonat	3.41 "
Reggel személyvonat	6.12 "
Éjjel személyvonat	9.50 "

2757—vgr. 1913.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a beszercebányai kir. járásbíró 1913. évi Sp. I. 1046. számú végzésével Steiner és Lövybbányai cég felperes részére dr. Gencsi Samu miskolci ügyvéd által képviselt miskolci lakos alperes ellen 300 korona — fillér tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folyán alperestől lefoglalt és 880 koronára becsült ingóságokra a miskolci kir. járásbíró 1913. V. 3132. számú végzésével az árverés elrendeltétvén annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, al-

peres lakásán Miskolczon, Ujvilág-utca 17. szám alatt leendő megtartása határidőül 1914. évi február hó 3. napjának d. e. 9 órája kitűztetik, amikor a bíróság lefoglalt boltberendezések, grammofon, ita- lok, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Miskolcz, 1914. évi január 19.
KOVÁCS JOZSEF,
kir. bírósági végrehajtó.

A miskolci kir. tvszék mint tkvi hatóság. 63.1914. szám.

Árverési hirdetmény.

Borsodmiskolci Hitelbank végrehajtó- nak Demeter Dániel és neje végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyé- ben a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 1468 korona 24 fillér tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a kir. törvény- szék területén levő Sajóvamos községben levő s a Sajóvamos községi 694 sz. tjkvben A f 1. sor 797 hrsz. Ház 271 sz. a. udvar és kert 416. négyszögöl) ingatlanra 2800 korona kikiáltási árban az árverést 1914. évi február hó 16. napján d. e. 9 órakor Sajóvamos község házájánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el. Az árverési szándékozók kötelesek bánat- pénzük a kikiáltási ár százalékát készpénz- ben, vagy az 1881. LX. t.c. 42. §-ban meghatározott árfolyammal számított óva- dékkes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismer- vényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881. LX. t.c. 147, 150, 170. §§. 1908 XL. t.c. 21 §.)
Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígérést tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiál- tási ár százaléka szerint megállapított bánat- pénzt az al alá ígért ár ugyanannyi száza- lékéig kiegészíteni (1908: XLI. 25. §.)
Miskolcz, 1914. év január hó 6. napján.
Dr. Friedrichovszky, sk. t. jegyző.

A kiadmány hitelül: telekkönyvvezető.

Asszonyok és férfiak

ujság-árusításhoz

magas százalékkal fel- vétetnek

Groszmann Jágó
hirlap-irodájában (Sö-
tét-kapu sarok.)

Most jelent meg!

Juhász Árpád:

Gobelin

(Novellák).

Ára 2 kor. 50 fillér.

Kapható minden
könyvesboltban.

Apró hirdetések

Minden szó 6 fillér. — Kövér
beűs 12 fillér. Legkisebb hir-
detés ára 10 szóig 60 fillér.

Levélbélyegekből

is lehet az apróhirdetések árát mellékelni, de nagyobb összeg esetén célszerű ajánlva küldeni a levelet. Beérkezett ajánlatokat a kiadóhivatal bármely címre továbbítja, ha a hirdető e célra megfelelő postadíjat mellékel.

Különféle.

Egy 2 szoba, konyha
és előszobából álló
lakást
május 1 re keresek.

Lehetőleg a Fő-utca környékén.
Cím Fischer Dezső Major-u. 25.

MISKOLCZI NÉPBANK R.-T.

Kölcsönök ad: értékpapírokra és bekebelezés mellett ingatlanokra.

Leszámitol: helyi, valamint idegen váltókat.

Hiteit nyújt: folyószámlai elszámolásra

Vesz és elad: mindennemű érték-
papirokat és pénznemeket.

Elfogad: vétel és eladás megbízásokat a budapesti tőzsdéken jegyzett érték-
papirokat.

Folyósít: törlesztéses kölcsönöket 15-
60 évre.

Állandó jelleű betéteket 5
%-kal kamatoztat és ezen
felül a tőkekamatadót saját-
jából fizeti.

Karwini és porosz szénbányák képvise-
lete. Ajánlja gőzkeszántás és csp-
léshez kiválóan alkalmas szeneit.

Kényelmes

tágas, szép uriszoba a Széchenyi-utca-
ban kiadó. Leveleket a kiadóhivatalba.
210

Házaspár

magas fix fizetéssel újságárusításra fel-
vétetik. Jelentkezni lehet Groszmann Jágó
üzletében.

Csinos földszintes

ház a város legszebb helyén (kerttel,
vizvezeték villanyvilágítás, veranda)
adómentes eladó. — Cím a kiadóban.

1914. évi május hó 1-re

egy modern 3 szobás lakást ke-
resek. Ajánlatok kéretnek a kiadó-
hivatalba.

ROSSZ

és csunyasírásokat két hónap alatt
Kaligrafikus szépírást megtanítok. Levelek
„Szépírás” cím alatt a kiadóhivatalba
intézendők.

Boltok a Weidlich-udvarban.

Gondos Sándor

hölgyfodrászat, haj-
mosás, készajmunka

Nagy és Kristyán

kenyérgyári és
péksü emény
elárulástás.

CZIKÓ ISTVÁN

szücsáru
üzlete

Groszmann Gáspár

cipőgyári
raktár.

Gottlieb Dezső

tej, tea,
kávémérés
és bufett.

PESTI és FEJÉR

művirág s
női kalap

Osztrovszky raktára.

Zongorát elad, be-
cseseről, átalakít, javít
hangol és bérbead.

Gondos Sándor
uri borbély.

Modern berendezés
és jó kliszolgálás.

Weisz Teréz

gőzmosoda és vegy-
tisztító Intézet fel-
vételi helye.

Szendrei Lajos
cipész

1914. február 1-től.

Földes Gusztáv

Írógépraktár és
másolóintézet.

Gottlieb Dezső

Tejcsarnok

CZIKÓ ISTVÁN

szücs-
műhely

Kiadó!

MEGHIVÓ.**A MISKOLCZI AGRÁRBANK ÉS POLGÁRI TAKARÉKPENZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**

folyó évi február hó 15-én, délelőtt fél 12 órakor Miskolczon saját helyiségében (Weidlich-palota, félemelet) tartja meg

III. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívattak.

Miskolcz, 1914. évi január hó 22-én.

Az Igazgatóság.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. Felügyelő-bizottság jelentése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és a felmentés iránti határozat.
3. Esetleges indítványok.

Kivonat az alapszabályokból.

13. §. A közgyűlésen a részvényes jogát személyesen, avagy meghatalmazott által csak az esetben gyakorolhatja, ha a közgyűlés előtt legalább 30 nappal nevére irt részvény birtokában van és joga gyakorlására szükséges igazolványt a részvénytársaság helyiségében a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal átvette.

14. §. Szavazati jog személyesen vagy szavazatképes részvényes meghatalmazott által gyakorolható. Jogi személyek, gyámság vagy gondnokság alattiak törvényes képviselőik, nők megbízottaik által képviselhetik magukat.

Tartozik**Mérleg-számla 1913. december 31-én.****Követel**

VAGYON :	Összeg		Főösszeg		TEHER :	Összeg		Főösszeg	
	korona	fill.	korona	fill.		korona	fill.	korona	fill.
Pénztári készlet			16,274	43	Részvénytőke			1,500,000	—
Liquid követeléseink:					Tartalékalap*)			77,000	—
Osztrák-Magyar Banknál girón	4,393	69			Betétek				
Postatakarékpénztári cheque számlán	9,825	45			Beitőkönyvecskékre	1,241,268	54		
Pénzintézeteknél elhelyezve	38,783	54	53,002	68	Folyószámlára	137,177	01	1,378,445	55
Váltótárca			2,162,325	08	Visszszámítás			198,634	99
Értékpapírok*) (függő kamatokkal)			51,086	73	Folyószámla hitelezők			100,117	53
Jelzálog kölcsönök:					En edm. törl. jelzálog kölcsönök			255,947	38
Kamatkozó kötvények	243,880	—			Fel nem vett osztalék			1,124	—
Törlesztéses kölcsönök	283,447	38	527,327	38	Átmeneti tételek			37,716	76
Folyószámlaadások (fedezettel)			829,510	95	Nyereség			152,527	62
Felszerelések (leírás után)			18,300	—					
Alapítási költségek (leírás után)			6,606	77					
Átmeneti tételek			37,079	81					
			3,701,513	83				3,701,513	83

*) Korona járadék K 20344.20
Záloglevelek K 30742.53

*) Ez idei dotációval K 100.000
Külön tartalékalap K 10.000

Tartozik**Eredmény-számla 1913. december 31-én.****Követel**

VESZTESÉG :	Összeg		Főösszeg		NYERESÉG :	Összeg		Főösszeg	
	korona	fill.	korona	fill.		korona	fill.	korona	fill.
Idegen tőkék kamatai:					Nyereség áthozat a múlt évről			10,113	02
Betét és folyószámla kamatok	68,215	84			Kamatok, jutalékok és egyéb jövedelmek			364,841	39
Visszszámítási kamatok	27,688	52			1 eirt követelésekből megtérült			709	15
Folyószámla hitelezők kamatai	7,761	07							
Engedm. törl. jelzálog kölcsön kamat	16,896	98	120,562	41					
Tőkekamatadó			6,821	58					
Üzleti költségek, fizetések, házbér stb.			56,341	76					
Adók és illetékek			25,532	76					
Leírások:									
váltókból	4,858	—							
értékpapírokból	2,500	—							
folyószámla adókból	1,146	99							
felszerelésekből	2,069	05	13,877	43					
alapítási költségekből	3,303	39	152,527	62					
Nyereség									
			375,663	56				375,663	56

Miskolcz, 1913. évi december hó 31-én.

Friedmann Manó
pénztárnok.

Becho Béla
főkönyvelő.

Szepesi Jenő
főkönyvelő.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Dr. Gróf Haier József elnök.	Mandula Mór alelnök.	Varga Jakab alelnök.	Katona Mór igazgató.							
Dr. Békefi Béla ügyész.	Dr. Borsodi Ignác ügyész.	Bárczay Zoltán ig. tag.	Berzy Sándor ig. tag.	Bornstein Soma ig. tag.	Brünn Ignác ig. tag.	Deutsch Ármán ig. tag.	Dindár Béla ig. tag.	Dr. Dobos József ig. tag.	Fióhr Ignác ig. tag.	Fodor Arnold ig. tag.
Glatter Ignác ig. tag.	Grósz Gábor ig. tag.	Dr. Grósz József ig. tag.	Heilmann József ig. tag.	Hrabovszky József ig. tag.	Kellner Ignác ig. tag.	Kellner Sándor ig. tag.	Klein Samu ig. tag.	Kun Lajos ig. tag.	Majzler Miklós ig. tag.	
		Majzler Mihály ig. tag.	Piek Jakab ig. tag.	Schvarcz Adolf ig. tag.	Szendri Lajos ig. tag.	Dr. Szepessy Orbán ig. tag.	Dr. Varga Zoltán ig. tag.			

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk:

Miskolcz, 1914 január hó 22-én:

A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG:

Dr. Hodobay Sándor elnök.	Dr. Széll Miksa társelnök.	Böczögő József fb. tag.	Davidovits Hermán fb. tag.	Debreczeni Áron fb. tag.	Glatter Mór fb. tag.	Grünwald Márkus fb. tag.	Kaffka Jenő fb. tag.	Dr. Magosházy Béla fb. tag jegyző.
		Pap Ignác fb. tag.	Schvarcz Bertalan fb. tag.	Rácz Kornél fb. tag társjegyző.	Dr. Venetianer Jakab fb. tag.			